GAZETA KRAKOWSKA

Nro 64.

z KRAKOWA dnia 12 SIERPNIA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 4 Sierpnia.

Rocznica Imienin Nayiaśnieyszey Cesarzowey Maryi Fedorowney, Matki Nayiaśnieyszego Łaskawie nam panuiącego Monarchy, obchodzoną była na dniu wczorayszym w Stolicy Królestwa Polskiego z iak naywiększą uroczystością. — W godzinach rannych odbyło się solenne nabożeństwo w Kościele Metropolitalnym Sgo Jana, na którem znaydowali się Ministrowie, Senat, Rada Stanu, wszyscy Urzędnicy i lud licznie zebrany wznoszący do Przedwiecznego modły o iak naydłuższe życie Tey Opiekunki sierot i nieszczęśliwych, tudzież całey Nayiaśnieyszey Panuiącey Familii. JW. Hrabia Sobolewski Senator Woiewada, Minister Stanu, Prezyduiący w Radzie Administracyyney, dał świetny obiad w pałacu Namiestników Królewskich. Bezpłatne widowisko w Teatrze Narodowym i oświecenie miasta, zakończyły uroczystość dnia tego.

Dyrekcyia Mennicy Królewstwa Polskiego.

Podaie do powszechney wiadomości, iż dostrzeżone zostały w cyrkulacyi następuiące fałszywe pieniądze:

1. Rubel z r. 1786 z popiersiem Nayiaśnieyszey Imperatorowey Katarzyny II. dość łacno mogący bydź poznanym, gdyż iest odlany z cyny; popiersie, herb Państwa, i litery napisów są niewydatne, brzęk niewłaściwy srebru, i nakarbowanie na okręgu nie równe, iako też i sam okrąg.

2. Dwuzłotowka Xięztwa Warszawskiego z r. 1814 bardzo widocznie fałszywa, gdyż odlana z miedzi, którey kolor czerwony iest iuż dla każdey Kassy i dla każdego prywatnego dostatecznem ostrzeżeniem.

3. Dwuzłotowka Królestwa Polskiego z r. 1823 odlana z cyny, w którey różne części herbu, a szczególniey koreny, tudzież litery napisów są niewydatne, iak gdyby zalane, brzęk niewłaściwy srebru, równie iako i kolor, wykazuie widocznie, że iest fałszywy. Działo się w Warszawie dnia 31 Lipca 1827 roku.

Dyrektor *Bieńkowski.* Kontroller Jlny, Karol *Hoffmann.*

Na Bielanach w tych dniach przed tameczną oberżą kopiąc ziemię na lodownię, uyrzano fundamenta, które iak się zdaie miały niegdyś służyć do bardzo znaczney budowy. Może to są fundamenta do letniego pałacu, który, iak niegdyś głoszono, Władysław IV chciał budować.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
bez dwóch Kuponów.

	Białe.	Kolorowe.
Przedaiący żądaią	zł. 81 gr. —	
Kupuiący ofiaruią	— 80 — 15	zł. 77.

Istotnie nie przedano
W Warszawie dnia 2 Sierpnia 1827 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Z *Lublina* d. 8 *Lipca*.

W czasie pożaru w dniu 16 z m. w mieście Zamościu wydarzonego, Prezes Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego przekonawszy się na mieyscu, iż nietylko do ocalenia Kościołów i wszelkich gmachów publicznych, ale nawet i w znaczney części zagrożonych utratą w ogniu maiątków właścicieli domów prywatnych, przyczyniły się iedynie szlachetna gorliwość i bezprzykładne w ratowaniu z narażeniem na niebezpieczeństwo życia, poświęcenia się Panów Officerów wyższych i niższych, iako też Podofficerów, Żołnierzy i woyskowych wszelkiego stopnia i broni, Garnizon tego miasta składaiących; — Prezes Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego będąc naocznym świadkiem szczerego rozrzewnienia i nayżywszey wdzięczności unieszczęśliwionych, którym wyratowane własności sumiennie zwrócone zostały; dopełnia z przyiemnością obowiązku bydź tłumaczem tych uczuciów, przez oświadczenie publiczne niniejszem w imieniu nieszczęśliwych podziękowania, i uwielbień, cnocie tak sprawiedliwie należnych.

Kommissyi Woiewództwa Lubelskiego
Prezes Jg. *Lubowiecki*.

Z *Petersburga* d. 4 *Lipca* D. K.

Minister sprawiedliwości przełożył N. Panu, iż stosownie do Ukazu z dnia 3go Czerwca, nakazuiącego wybór Senatorów maiących wiechać do Warszawy, następuiący Senatorowie z 5go Departamentu wybrani zostali: Jenerał-Adjutant Xiążę Trubecki, Radca tayny Sumorokow, Jenerał-Porucznik Stawicki i Radca tayny Wasilczyków. W skutku tego wyboru rozkazał N. Cesarz Jmć przeznaczyć wymienionych czterech Senatorów do wypełnienia zleconego obowiązku; co do ich odiazdu do Warszawy, o tem uwiadomi ich rozkaz naywyższy przez Ministra Sprawiedliwości.

— Dna 6. —
(z Dziennika Petersburgskiego.)

W wiadomościach od woyska w Georgii wyrażono, iż Porucznik Makow z Pułku Biełgorodzkiego ułanów, walcząc przeciw Beiramowi, iednemu z łotrów, znanemu z swoiey nadzwyczayney siły, którego pokonał, został ciężko raniony w nogę; w nagrodę znakomitego [illegible]twa, ktore ten officer w owem zdarzeniu okazał, N. Cesarz Jmć raczył mu przeznaczyć pałasz honorowy z napisem: "Za waleczność."

Do dnia 30 Czerwca zawiło do portu Rygi 949 okrętów, a wypłynęło ich ztamtąd 745.

Z *Paryża* d. 28 *Lipca*.

Xżę Polignac, Poseł nasz przy Dworze Angielskim, przybył tu z Londynu.

Dnia 25 b. m. z Brestu odpłynęły na morze Środziemne 2 liniiowe okręty i 2 fregaty. Francyia zgromadziła teraz niezwyczayną siłę morską na morzu Środziemnem, która częścią znayduie się w Lewancie, częścią zamyka Algier i krąży dla zabezpieczenia okrętów przeciw rozboiom. Eskadra w Lewancie wynosić będzie 23 woiennych okrętów, pomiędzy któremi znayduią się 4 o 74 działach, i od połowy Sierpnia zacznie bydź

czynną pod naczelnem dowodztwem Admirała Kawalera de Rigni. Algier zamyka teraz 7 woiennych okrętów, a przybędzie tam ieszcze 5, pomiędzy któremi dwie fregaty o 58 działach, a trzy o 44. Sześć innych okrętów krążyć będzie w różnych punktach morza Srodziemnego, iako to około przylądka Bon, brzegów Włoskich, wysp Balearskich, i t. d. Pomiędzy ostatniemi znayduią się dwie fregaty, iedna o 58, druga o 44 działach, 4 brygów i kilka galer, które przeznaczone są do zasłaniania okrętów kupieckich płynących z Marselii do Kadyxu lub na Archipelag. Tak więc, nie licząc stanowiska pod Barceloną, znayduie się teraz blisko 50 woiennych Królewskich okrętów na moru Srodziemnem. Na morzu Atlantyckiem znayduie się przeszło 60 okrętów, pomiędzy któremi 9 fregat, które pilnuią Kadyxu, zachodniego brzegu Afryki, wysp Antylskich i Newfoundland, i niektóre krążą około brzegów Hiszpańskich dla zasłonienia okrętów Francuzkich przeciw rozboiom korsarzów. W żadnym czasie podczas pokoiu nie zachodziła w naszych portach taka iak teraz czynność. Z 24 okrętów, pomiędzy któremi 4 liniiowe i 8 fregat, które w ostatnich czasach do nadzwyczayney służby uzbroione zostały, nie pozostaie już iak 4 do 5 brygów do wysłania na morze, co zapewne przed 10 Sierpnia nastąpi.

Bryg Francuzki Harlekin, który P. Funtado młodszy w Baionie uzbroił, został na drodze z Cette do Hawru przez dwa Algierskie okręty, które zawdziały banderę Turecką, dnia 5 b. m. zabrany. Lud uratował się na łodzi. — Dey Algierski ma bydź barzo skłonnym do pokoiu, i ten zdaie się wkrótce przyyść do skutku, skoro tylko Rząd Francuzki wyśle Ajenta do Algieru.

Sekretarz poselstwa Angielskiego przy Dworze naszym, P. Craddok, który odebrał zlecenie zawieszenia umowy względem uspókoienia Grecyi do Korfu, nie wybiera się w tę drogę nawet dwóch godzin.

Xżę Fitz-James nie przyiął ofiarowanego mu poselstwa Francuzkiego do Madrytu, poczem udzielone zostało Hr. St. Priest.

Dziennik Codzienny wyraził w celu ożywienia morskiey siły naszey, że nie powinniśmy pozostać za Angliią. Monitor odpowiedział, że to się stało i dodał: "Polityka Dziennika Codziennego różni się cokolwiek od polityki Rządu. W woiennym szale marzą mu się tylko bitwy; lecz Rząd iest za pokoiem i pragnie tylko umów. Wystawia Angliią iako olbrzyma i rzuca mu wyzywaiącą rękawiczkę, lecz my podaiemy mu raczey rękę. Twierdzi, że Monarchowie i ludy sprzykszyli sobie woynę, a przecież pragnie woyny powszechney. Uczucia Dziennika Codziennego więcey są warte, niżeli iego rozumowania.„

Tenże Monitor czyni dziś nad sprawami półwyspu następuiące uwagi: "Dużo trudnią się teraz Hiszpaniią i Portugaliią, czynią domysły, obiawiaią boiaźń i usiłuią wzbudzić niepokoy, i zadziwienie. Sądziemy, iż zapewnić można, że wszystkie smutne te przepowiedzenia niespełnią się, i że wynikaiące z tego zawikłania wypadki wszystkich zaspokoią. Wyznać iednak musiemy, iż zmieniła się polityka: tayne intrygi i zazdrość odrzucone zostały iako podłe i zgubne środki. Polityka dzisieysza chce dwiema potrzebom ludów zadosyć uczynić, to iest zapewnienia spokoyności i pracy. Wszystkie rządy od rewolucyi Francuzkiey wytrzymać musiały rozmaite proby. Na wniyście naszych legionów do Hiszpanii w roku 1823 nie mogli wszelako dawni nasi rywale (Anglicy) przyiemnie patrzeć. Namiętni ludzie widzieli iuż całą Europę zapalaiącą się woy-

)2(

ną. Przecież to nie nastąpiło. Hiszpaniia i Portugaliia żyią w dobrem porozumieniu, mimo zazdrości mieszkańców względem różności konstytucyy i okoliczności. Wszystko, co ieszcze na końcu intryga zdziałać mogła, było odpadnienie 80 ludzi. Portugaliia i Hiszpaniia pozostaną z sobą w pokoiu, ponieważ Angliia i Francyia sprzeciwiaią się woynie. Pozostaną w nim, iakikolwiek bądź będzie wypadek z kolizyi pretensyy, ieśli iakowe zachodzą, i mimo trudności, których polityka Mocarstw załatwić nie może i które pałaszem nie mogą bydź rozcięte. Z Brazylii wrzucono do Portugalii kartę konstytucyyną. Byłaż to dywersyia albo ułudzenie? zakład panuiącego w Ameryce republikanckiego ducha, który obległ nową Monarchiią (Brazyliią) lub zaspokoienie wzmagaiących się zawsze na półwyspiu nowości? Poddałaż boiaźń lub ambicyia tę wielką zmianę? Odkryważ życzenia zwiększenia się lub ustalenia — zapewnienia sobie przychylności sąsiadów (nowych Amerykańskich kraiów) lub zastraszenia dawney Hiszpanii? Te, iak się zdaie nader ważne pytania, nie maią innego dla nas interessu iak tylko dowiedzenia się, ile ta karta zastosowaną była do czasu i czyli dla każdego ludu dogodną bydź może. To tylko pewna, że Angliia zrzekła się wszelkiego do niey należenia i publicznie oświadczyła, iż do wewnętrznego prawodawstwa swoich sprzymierzeńców nigdy mięszać się nie będzie. Niektóre gazety piszą o przybyciu Don Pedro do Europy. Cóż tu zrobi? iakąż pomoc dawnym swoim poddanym przywiezie? któż mu zaręczy podczas iego niebytności za Brazyliią? któż mu zaręczy za spokoyność Buenos-Ayres, wierność Pernambuku, bezstronność Ziednoczonych Stanów, które dały większe dowody swey przewagi niżeli dobrey chęci? Don Pedro złożył pod warunkami koronę Portugalską; te warunki są iuż dopełnione. Don Miguel zaprzysiągł konstytucyią i stosównie do życzenia Cesarza zaręczył się w Wiedniu, o czem sam Cesarz doniosł Brazyliyskiemu swoiemu Parlamentowi. Czegoż więcey potrzeba? Może obiaśnienia 92 artykułu konstytucyi? lecz ten artykuł niepotrzebuie obiaśnienia. Niechay więc każdy uspokoi się względem rzetelności wpływu dwóch Mocarstw (Francyi i Anglii), których ubiegania się dać mogły nieiaką nadzieię nieprzyiaciołom spokoyści, bo skoro razem działać będą nic im oprzeć się niepotrafi; niechay uspokoi się na słowo wszystkich Europeyskich Gabinetów, które lubo niezgadzaią się na mniemanie, wszelako woyny mu nie wydadzą, maiąc na pamięci, iż dobro ludów iest wspólnym ich przewodnikiem. „

Stoiący w Brest okręt Jan VI, który Infanta Don Miguel zawieść miał do Rio-Janeiro, czyni przygotowania do drogi i zapewne dnia 11 Sierpnia do kraiu odpłynie, co okazuie, że ten Xiążę pozostanie w Europie.

P. Chateaubriand wydał w tey chwili nowe pismo przeciw cenzurze pod tytułem: *Les amis de la liberte de la presse. — Marche et effet de la Censur.*

Minister Angielski Huskisson, wybrawszy się w podróż po stałym lądzie dla poratowania zdrowia, przybył do Kale.

Rossyyski Jenerał Jomini, będący dawniey w służbie Francuzkiey i bawiący teraz w Bruxelli, trudnić się ma wydaniem woyskowey historyi Napoleona.

Z Madrytu d. 16 Lipca.

Wczoray nadeyść miało do Ministerium doniesienie z Londynu od Hr. Ofalia, iż Rząd Angielski na żadne iego żądanie nie odpowiada. Z rozkazu Króla w tych dniach wszyscy Ministrowie udali się do San Ilde-

fonso na radę, na którey postanowiono pomnożyć do 6000 liczbę posłać się maiącego do Katalonii woyska, tudzież rozciągnienie wzdłuż brzegów od Walencyi do Murcyi linii woyskowey, dla bycia w gotowości na każdy wypadek.

Hr. d' Espagna wyiechał z taynemi zleceniami do woyska obserwacyynego. — Do Badaioz przybyło 26 żołnierzy Portugalskich, którzy należeli do odkrytego w tym kraiu spisku.

Zdarzenia w Algesiras pokryte zawsze ieszcze są taiemnicą. Officer osady, nieprzyiaciel Hr. Torre Alta, zdać go miał fałszywie iako Karlistę, lecz z rozkazu z Madrytu uwolniony z więzienia został. — O zaburzeniach w Katalonii dowiaduiemy się co następuie: Officer z klassy Ilimitados, umknął nagle do Inguałada z Barcelony, gdzie miany był za podeyrzanego, stanął na czele 50 do 60 ludzi, którzy wykrzykiwali: Niech żyie Król! niech żyie Inkwizycyia! śmierć Negros! precz z policyią! Takież poruszenie zaszło w tymże czasie w Granolles (na północ od Barcelony). Buntownicy, nie będąc iak się spodziewali pomnożonemi, rozeszli się wprawdzie; ale lękano się, aby nie pokazali się znowu w powiększoney liczbie. Burzyciele rozszerzali wieść, że Baron Eroles nie umarł, ale znayduie się na wygnaniu we Francyi, że powróci do Katalonii i stanie na czele dawnych swoich towarzyszów oręża (woyska wiary). Rząd posłał z obserwacyynego woyska kilka korpusów do zbuntowanych okolic. — W nocy na 6ty b. m. uwięziono w Alikante 6 osób należących do taynego związku, a 3 inne uciekły.

Gdy znaczna liczba Ilimitados (officerów woyska Królewskiego za nieograniczonym urlopem, którzy całą pobieraią płacę) uciążeniem są dla skarbu, przeto postanowiono wyrokiem z dnia 31 Maia, iż niezdatni do czynney służby pobierać tylko maią wysłużone pensyie.

Oyciec Cirillo używa teraz w Bilbao kąpieli morskich.

Wielki tuteyszy Dom kupiecki Uriona zaprzestał płacić z 7 do 8 mill. realów. Jezuici maią u niego 600,000 realów, i słychać, iż wierzyciele zaledwo 10 za sto otrzymaią.

Z Lizbony d. 7 Lipca.

Intendent jeneralny policyi utrzymuie ustawicznie Rejentkę w obawie względem zaburzeń, wymyśla tayne schadzki, których wcale nie ma, mówi o strasznych planach buntowników i daie do zrozumienia, iż każda chwila grozi Rządowi obaleniem. Płaci Oycu Macedo za umieszczanie czasami w Gazetach przeciwnych konstytucyi artykułów. Zdania teraźnieyszego Ministerium podzielone są względem tego człowieka, który bezpośrednio z Rejentką pracuie.

Radca Doktor Abrantes umieścił w Gazetach tuteyszych długi list do Posła Angielskiego, P. Acourt, względem Rejencyi Portugalskiey i powagi Don Pedro IV. iako Króla Portugalii i Oyca Donny Maryi II.

— Dnia 11. —

Poseł Austryiacki (wyraża Paryzki Dziennik Sporów) po odebraniu pisma od swoiego Dworu, żądał posłuchania u Rejentki i to w obecności ciała dyplomatycznego. Po iey otrzymaniu pytał się Rejentki, czyli Infant Don Miguel po ukończeniu lat 24 powrócić może do Portugalii dla obięcia styru rządu. Rejentka odpowiedziała, iż iako siostra chciałaby zadosyć uczynić życzeniom Infanta, zwłaszcza, iż trudy rządowe przechodzą iey siły; lecz teraźnieysza Rejencyia nie iest Rejencyią oznaczoną w 92 art: konstytucyi, gdyż nie zachodzi przypadek ma-

łoletności; rządy udzielone iey zostały przez oyca, a brat i Król potwierdził wolą oyca; a zatem musi rzecz tę przełożyć swoiemu Królowi. Jakoż z uwiadomieniem o tem Cesarza wysłany został bryg do Rio-Janeiro. Posłowie Francuzki i Hiszpański oświadczyć przy tem mieli, iż ich Monarchowie niemogą Infantowi Miguel odmówić paszportów do Portugalii.

Margr. Walenca na Jenerała kapitana w Traz-os-Montes, a Hr. Lumiarers na Jenerała kapitana w Mincho wymiesionemi zostali. Oba Jenerałowie są Parami i przychylni konstytucyi. Wiedzieć potrzeba, iż w obu tych prowincyiach słyszeć się ieszcze daią przeciwne konstytucyi zdania. — Jenerał Hr. Villaflor dowodzić ma naczelnie obserwacyynem woyskiem Portugalskiem, które zbierze się na prawym brzegu Tagu, a główna iego kwatera będzie w Abrantes.

Margr. Palmella, były Poseł w Anglii, przyiął Ministerstwo spraw zagranicznych, i wkrótce tu ma przybydź.

Rejentka z swoiemi siostrami przypatrywała się wczoray spuszczaniu z warsztatu nowego bryga Don Pedro. — Przedstawiony został i reszcie rodziny Królewskiey Hr. Subsera (Pamplona) z żoną i owdowiałą córką.

Z Londynu d. 24 Lipca.

Zdaie się, że N. Król nie będzie tego lata mieszkał w Brighton. Tameczny pawiłon Królewski przeznaczony iest dla Królewey, Wirtembergskiey, która przed odiazdem z Anglii używać chce kąpieli morskich.

Dziś rano Vicehrabia Goderich, P. Sturges Bourne i P. Herries udali się do Króla do Windsoru. — Wczoray powrócił Margr. Landsdowne z Richemond i pracował w swoim wydziale.

W Sobotę odbyło się posiedzenie tayney rady. — P. Tierney i Hr. Carlisle mieli wczoray czynność z sekretarzem P. Canning. — Podczas niebytności P. Huskisson zawiaduie wydziałem handlowem Viceprezes kollegium handlowego P. Grant.

Gazeta Goniec nagania postępowania stronnistwa Tory, które usiłuie wystawić P. Canniga i iego Ministerium iako nieprzyiacioł panuiącego Kościoła, a przecież P. Canning od 3ch miesięcznego swoiego Ministerstwa dwa tylko znaczące kościelne urzędy i to zasłużonym mężom udzielił.

Przy robocie około nowego Londyńskiego mostu znaleziono pomiędzy innemi starożytnościami i pieniądz Rzymski z napisem *plon*, w którym odcyfrowano *pecunia Londynensis*, co okazuie, iż ieszcze za Rzymian była w Londynie moneta bita.

P. Doherty przyiaciel sprawy Katolików mianowany został Adwokatem jeneralnym Jrlandyi.

Wczoray po południu poiechał P. Canning z żoną swoią do wieyskiego mieszkania Xcia Devonshire w Cheswik, gdzie myśli dwa tygodnie zabawić. Przed wyiazdem miał ieszcze naradę z Xciem Portland.

W zawartym z Mexykiem traktacie nie iest zapewnione wolne wyznanie protestanckiey służby Bożey wedle życzenia P. Canning, iak stało się z innemi Rzeczpospolitemi tey częśei świata, ponieważ oświeceni mężowie tego Rządu uznali, iż w teraźnieyszych okolicznościach, w których Xięża i zakonnicy wielki ieszcze wpływ maią na niższe klassy ludu, więcey szkodliwą niż użyteczną byłoby rzeczą podobny warunek umieścić w traktacie. Przeto Lord Oxford, który uda się iak mówią na pełnemocnego Ministra do tego kraiu, nie weźmie iak tylko iednego z sobą kapelana, który w iego mieszkaniu odbywać będzie służbę Bożą, na któ-

sey także kupcy Angielscy znaydować się mogą. Przybyły na powrót z Mexyku sprawuiący nasze interessa P. Ward, który obiechał tameczne kopalne w rozległości na 600 leguas, przywiozł nader pomyślny ich opis. Uzyskał on tam powszechny szacunek i na pożegnanie dawano dla niego publiczne obiady. Prezydent Rzpltey udarował go nayWiększą bryłą srebra, iaką dotąd w Mexykańskich kopalniach znaleziono.

Flota Rossyyska pod rozkazami Admirała Sienawin z 9 liniiowych okrętów, 8 fregat i 3 korwet złożona, oczekiwana iest codziennie w Portsmut, gdzie ma 10 dni bawić. Fregata Konstanty przybyła iuż przed 8 dniami do Portsmutu dla zabrania kassy.

— Dnia 28. —

Wczoray udał się Xżę Leopold Sasko-Koburgski z wieyskiego swoiego mieszkania w Claremont do Windsoru do Króla.

P. Canning przybył tu kilka razy w tym tygodniu z Cheswik i kilkokrotnie rozmawiał z byłem Portugalskim Posłem, a teraźnieyszym Ministrem spraw zagranicznych, Margr. Palmella, i nowym Posłem Hr. Villa-Real. Ci dyplomatycy, równie iak Xżę Esterhazy i sprawuiący interessa Francuzkie P. Roth po odieździe do Francyi Posła tego narodu Xcia Polignac mieli także czynności z Lordem Dudley w wydziale spraw zagranicznich.

P. Canning zacznie swoią oszczędność od zmnieyszenia koni wierzchowych. Słusznie więc postąpi, dodaie Gazeta Times, bo konie nie mogą szemrać, ani intrygować; ale z innemi bestiami, zwłaszcza temi, które maią wpływ w Parlamencie, trudniey poydzie.

Xżę Buckingham i Lord Hopetown (z stronnictwa Granvilla) przyłączyli się zupełnie do teraźnieyszego Ministerium, a zatem nadzieia stronnictwa Tory do osiągnienia włądzy rządów znika codziennie.

Przy wczorayszym obrachunku na giełdzie oświadczyło się 15 bankierów, iż nie są w stanie zapłacenia dodatku do papierów skarbowych.

Xżę Klarencyi i iego małżonka w obieździe okolic nadbrzeżnych przyymowanemi wszędzie są z naywiększemi dowodami miłości i uszanowania.

P. Canning dał we Czwartek obiad dla Amerykańskiego Posła w Cheswik.

Przez mianowanie Lorda Bentincks Wielkorządcą wschodnich Indyy zawakowała reprezentacyia w Parlamencie od miasteczka Lynn.

Kanclerz Irlandyi Lord Manners wzbraniał się przyiąć przysięgi od nowego Adwokata jeneralnego Irlandyi P. Doherty, ale musiał rozkazowi Rządu zadość uczynić. P. Doherty iest członkiem Parlamentu i sprzyia sprawie Katolików.

Tego lata mamy obfity urodzay chmielu, i spekuluiący tym artykułem wielkie ponieśli straty.

W Halifax (w Angielskiey Ameryce) Kompaniia wschodnio-Indyyska sprzedała w iednym dniu 3000 skrzyń herbaty, których większa część będzie do Ziednoczonych Stanów przemycona.

Podług prywatnego listu z Algieru zagraniczni Konsulowie z powodu zamknięcia tego miasta przez eskadrę Francuzką odesłali swoie rodziny w głąb kraiu. Dey był bardzo czynny w przygotowaniach do obrony i mało zdawał się obawiać attaku. Eskadra Francuzka składała się z iednego liniiowego okrętu i 2 do 3 fregat; kilka Algierskich korsarzów uszli iey baczności i popłynęli na zachód.

Bryg Francuzki, powracaiący z Montevideo, przywiózł wiadomość, iż Gubernator w Monte-Groso umocowany od Cesarza Bra-

zyliyskiego, zawarł umowę z dowodcą woysk Paraguaiu, skutkiem ktòrey woyska te opuściły całkiem granice Brazylii. Podług tey samey ugody Cesarz Brazyliyski uznaie nowe instytucyie nadane przez doktora Francia, a ten ostatni przyrzeka zachować zupełną bezstronność pomiędzy Brazyliią a Buenos-Ayres. Na ostatek, skutkiem tegoż traktatu, kolonia del Sacramento iest ogłoszona portem wolnym dla Paraguaiu. Dowódca woienny w Paraguay wydał do woyska następuiącą odezwę: — "Żołnierze, słusznieście zasłużyli na ufność, iaką w was położyła oyczyzna naznaczaiąc was stròżami swoiey całości i niepodległości. Doktor Francia, naywyższy nasz naczelnik, wie, iż skoro tylko z pomiędzy nas usunęli się abrudagnos, ożywiły się cnoty, które usiłowano przytłumić końcem zniszczenia urządzeń, iakie przez zbieg okoliczności stały się sprawiedliwemi i nieodzownemi na naszey ziemi. Dziękuię wam, imieniem oyczyzny, za dobre sprawowanie się wasze w czasie kampanii, która była mnieyszą niżeliśmy się spodziewali. Lecz krótkość iey była iednakże dostateczną do dania wam sposobności rozwinięcia przymiotów, ktòre was odznaczaią. Żołnierze, słuszniem powiedział zaręczaiąc, że wy iesteście prawdziwym magnesem systematu, który nami tak szczęśliwie rządzi: iest sprawiedliwy, mądry i użyteczny; a przekonani o tych prawdach, poprzysięgliśmy go bronić. Żołnierze, żegnam was, ponieważ słusznie iest, abyście powrócili do waszych rodzin. W innym czasie, powołam was, i będę zawsze takim iakimeście mnie znali, naypierwszym i niezmordowanym w nauczaniu was obowiązków żołnierza. Będę zawsze waszym kolegą i waszym dowodcą, i wszędzie zastaniecie mnie gotowym do uczynienia dla was wszystkiego co iest sprawiedliwem i co tylko będzie w moiey mocy. — "W główney kwaterze San-Fernando, 10 Kwietnia 1827 roku.,,

(podpisano) Brygadyer, główny dowódca *Pereira.*

W całey Szkocyi, a szczególniey w północney części, wzmaga się handel. Na wielkim tameczným Jarmarku, sprzedano 120,000 kamieni wełny i 150,000 sztuk owiec. Wełnę płacono o 15 do 20 procentu drożey, niż w roku przeszłym. Spodziewaią się obfitego urodzaiu w północnych prowincyiach.

Z Rio-Janeiro d. 20 Maia.

Adres podziękowania przez Izbę Deputowanych nie był bez znacznych sporów uchwalony i wielkie wynurzono nieukontentowanie względem woyny z Buenos-Ayres; P. Dias, wsparty od wielu członków, żądał wyraźnie, aby w adressie wyrazić potrzebę zawarcia pokoiu. Przestano iednak na następuiącem ostrożnem w tem względzie wyrażeniu: "Izba przyznaie, iż prawo wydawania woyny i zawierania pokoiu należy do Rządu, lecz sądzi oraz, iż mądrość przewodniczyć zawsze powinna w radzie Rządu i iego postanowieniach, ażeby chwała, nadzieie i szczęście narodu nie były na niebezpieczeństwo wystawionemi; w pochlebnem więc mniemaniu, że takie było postąpienie Rządu; zapewnia W. C. M. Izba, że iak iuż dawniey oświadczyła, nie przestanie wszelkiemi w iey mocy będącemi środkami wspierać Rząd, dla zapobieżenia, aby honor narodowy nie był nadwerężony.,, — Senat wyraził w swoim adressie: "Senat umie cenić osobiste ofiary W. C. Mci dla odparcia napaści Rządu Buenos-Ayres i usiłowania do przywrócenia pokoiu.,,

Układy między naszem Ministrem spraw zagranicznych i deputowanym od Buenos-Ayres, Don J. Garcia, trwaią bez przerwy, i lubo wypadek ich nie iest publiczności wiadomy, zachodzi iednak nadzieia wkrótce zawarty zostanie pokóy. Tak P. Gordon, Poseł Angielski przy naszem Dworze, iako też P. Ponsonby okazuią się nader czynnemi w tych układach.

Nadeszłe onegday z Rio-Grande doniesienia maią bydź nader niepomyślne względem położenia tey prowincyi. Woyska Buenos-Ayres postąpić miały aż do Porto-Alegre i nigdzie nie znalazły odporu. Z Bahii, Maranham i Pernambuzku idą znaczne posiłki do woyska naszego, które oszańcować się miało pod San Francisco de Paulo i tam oczekuie attaku nieprzyiacielskiego.

Przyprowadzono tu 16 Angielskich okrętów, które przestąpiły zamknięcie Buenos-Ayres, i ładunek ich do 600,000 funtów szterlingów szacuią.

Handel podbrzeżny wielkie ponosi szkody od korsarzów; niedaleko Bahii zabrali kilka szacownych ładunków.

DODATEK DO N^ro^ 64. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 12 SIERPNIA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na O° r.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Sierp:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 5, 463	+ 13. 1	86	Połn: Ws: słaby	Pochmurno	Deszcz.
12	,, 5, 178	+ 15. 6	81	,, ,,	,,	,,
7. 3	,, 4, 843	+ 14. 6	79	Północny mocny	,,	,, i grzmot.
9	,, 4, 927	+ 11. 8	87	Zachodni średni	,,	,,
7	27 5, 192	+ 10. 0	87	Zachodni mocny	Pochmurno	Deszcz.
8. 12	,, 5, 378	+ 12. 0	82	Połn. Za: średni	,,	,,
3	,, 5, 614	+ 11. 8	84	Północny średni	,,	,,
9	,, 5, 764	+ 11. 1	85	Połn: Za: średni	Pogoda z Chmur:	
7	27 5, 751	+ 11. 0	83	Połn: Za: słaby	Pogoda	
9. 12	,, 5, 861	+ 16. 7	66	Połn: Ws: słaby	,,	
3	,, 5. 391	+ 18. 9	61	,, ,,	Pogoda z Chmur:	
9	,, 5, 216	+ 13. 0	82	Połn: Za: słaby	,,	
7	27 4, 471	+ 12. 2	82	Zachodni słaby	Pogoda	
10. 12	,, 4, 083	+ 19. 8	65	,, ,,	,,	
3	,, 3, 759	+ 23. 6	57	,, ,,	Chmury	
2	,, 3, 495	+ 16. 8	76	Połud: Za: słaby	,,	

Max: *Weisse*, Dyr: Obs. Ast.

— Z *Krakowa*. —

Karolina Filipina z Hrabiów Schönaich-Carolath Jabłkowska, wdowa po Podpułkowniku woysk Polskich, Dama orderu Gwiaździstego, na teraz w Krakowie mieszkaiąca, w podeszłym wieku 75 lat maiąca, ciężką chorobą złożona, widzi się bydź, przyszedłszy do zdrowia, zobowiązaną złożyć publiczne podziękowanie W. Woźniakowskiemu, Doktorowi medycyny i chirurgii, Professorowi przy Uniwersytecie Krakowskim za iego niezmordowaną staranność i pilność w

leczeniu iey, mimo widoków przyzwoitego wynagrodzenia w teraźnieyszey smutney iey sytuacyi; nie mogąc więc tego zacnego Męża tak wynagrodzić, iakby sobie życzyła, nie pozostaie iey iak tylko oświadczyć mu publiczną wdzięczność iako troskliwemu i bezinteressownemu Lekarzowi i przyiacielowi ludzkości.

P. Orsini okazuiący tu *Kosmorama* wywięzuiąc się Prześwietney Publiczności tuteyszey za łaskawe względy, postanowił ieszcze dla tych, którzy nie mieli sposobności widzenia iego wystawień, przedłużyć ie za zniżoną cenę, afiszem ogłoszoną, od 12 do 19 Sierpnia r. b

Z Berlina d. 4 Sierpnia.

Wczoray obchodziła stolica tuteysza z szczerem sercem rocznicę urodzin Nayiaśnieyszego Króla i naymiłościwszego Pana naszego uroczystem nabożeństwem, podczas którego wszyscy zanosili gorące modły do Naywyższego o naydłuższe życie nayukochańszego Monarchy, rozdawaniem darów ubogim, i t. d.

Z Saxonii d. 1 Sierpnia.

Z Gota piszą: Ulubionemi mieszkaniami teraźnieyszego naszego panuiącego Xcia Ernesta II są zamki Reinhardsbrun z parkiem, Ichtershausen i Molsdorf. Reinhardsbrun iest szczególniey przez niego upiękniany.

Czytelnik przypomni sobie z pism publicznych, że Marszałek nadworny owdowiałey Xiężny Karoliny Sasko-Gotaysko-Altenburgskiey, sławny Astronom Zach, znalazł się w potrzebie udania się do Paryża dla poddania się operacyi wedle nowego wynalazku kamienia pęcherzowego. Po nagłey śmierci tey Xiężny (której ciało stoi ieszcze zabalsamowane w Genui) nastąpiła istotnie ta operacyia w Paryżu i zdaie się, iż pomyślnie poszła.

Od brzegów Menu d. 31 Lipca.

J. K. Wysokość Xżę Wilhelm (syn N. Króla Pruskiego), przybył dnia 27 do Darmstadtu, i odwiedził Wielkiego Xcia. Po obiedzie udał się do Auerbach, gdzie także odwiedził Wielką Xiężnę, a ztamtąd puścił się w dalszą drogę do Szwaycaryi.

Xżę Karol Alexander na Turn i Taxis, który umarł dnia 17 Lipca, urodził się dnia 22 Lutego 1770. Nastąpił po nim naystarszy syn Xżę Maxymiliian Karol.

Uniwersytet Marburgski obchodził dnia 28 Lipca trzecią stoletnią rocznicę swego założenia przez Xięcia Landgrafa Heskiego Filipa wspaniałego w roku 1527.

Xżę Paweł Wirtembergski powracaiąc z Szląska, przeiechał dnia 27 b. m. przez Norembergę do zamku Taxis. — Xżę Brunswicki znayduie się teraz w Baden za Wiedniem. Dnia 22 Lipca był na obiedzie u NN. Cesarstwa Austryiackich, którzy mieszkaią tam tego lata.

Dnia 23 Lipca młody Bozarys, iego nauczyciel i sześciu uczniów z Kr. Bawarskiey szkoły kadetów, wraz z dozoruiącym officerem zaproszonemi zostali przez Xiężnę Leuchtenberg do wieyskiego iey mieszkania Ismaning przy Minchen. Młody Greczyn przyięty był od Xiężny i iey córek nader uprzeymie, w rozmowie (mówi dobrze ięzykiem Włoskiem) okazał równie wielki rozsądek, iak zręczność w gimnastycznych ćwiczeniach i innych igrzyskach po obiedzie.

Z Frankfortu piszą pod dniem 24 Lipca: Teraźnieyszy stan spraw politycznych czyni więcey niespokoynemi kupców, niżeli

kiedy i zrządził zatamowanie wszystkich czynności. Nikt wierzyć nie chce, aby w danie się za Grekami obeszło się bez uporczywey woyny z Turkami, którey wybuchnienie zdaie się bydź bliższem, niżeli myśleć można; stan ten szczególniey szkodliwie wpływa na papiery różnych Rządów.

Z Hagi d. 27 Lipca.

Wczoray przybył tu N. Król z Bruxelli.

J. K. Wysokość Xiążę Fryderyk Niderlandzki wyiechał przeciw wysokiey swey Małżonce do Koblentz.

N. Król udarował nieszczęśliwego Francuza Mrgr. Chabanes, który oddawna uwięziony tu iest za długi, kwotą 12,000 ZH. za pomocą którey zaspokoi swoich wierzycieli i odzyska wolność.

Między naszem nadzwyczaynym Posłem w Rzymie i Stolicą S. zawarty został dnia 18 Czerwca oddawna pożądany Konkordat, który N. Król dnia 25 w Bruxelli zaratyfikował. J. K. M. mianował rzeczonego Posła, Hr. Celles, komanderem, a Sekretarza poselstwa Germain kawalerem Niderlandzkiego orderu Lwa.

Nasz Konsul jeneralny w Smirnie, P. Lennep, przybył do Amsterdamu.

Przeznaczony do wschodnich Indyy liniiowy okręt Waterloo przybył dnia 25 Maia w naylepszym stanie do Santa Cruz na Teneryffie, a dnia 29 daley do Batawii popłynął.

W tych dniach odbyła się w Rotterdamie publiczna licytacyia przedziwnego zbioru obrazów P. Gevers, z którego N. Król zakupić kazał sławny obraz Malarza van der Werf za 6000 ZH.

Przy kopaniu kanału między Gandawą i Ternuezen znaleziono w okolicy Langerbrugen dawną broń, pomiędzy którą znayduią się miecz 3 łokcie długi, kilka sztyletów i ruśnic wielkiego kalibru. Broń ta zdaie się pochodzić z wieku 16go.

Z Odessy d. 13 Lipca.

Podług doniesień z Stambułu pod dniem 7 b. m. Porta odpowiedziała nakoniec na nalegania Posła Rossyyskiego, P. Ribeaupierre, co do Akiermańskiey umowy, iż chce ią punktualnie dopełnić. Spodziewaią się zątem w Pera, iż skoro flotty Anglii, Rossyi i Francyi okażą się na Archipelagu, Dywan przyymie także propozycyie względem uspokoienia Grecyi. Niema wątpliwości, iż takowe propozycyie podane zostaną Porcie od trzech Dworów z wyznaczeniem 30dniowego czasu do przyięcia. W przeciągu dwóch miesięcy Wschód przybierze zatem inną postać.

Z Sztokolmu d. 24 Lipca.

Nowy Poseł Francuzki przy naszem Dworze Hr. Montalembert, miał w tych dniach wstępne posłuchanie u NN. Królestwa i Następcy tronu.

W Finlandyi okazała się w bydle rogatym zaraźliwa choroba.

Zagraniczne gazety doniosły, że kilkanaście Szwedzkich woiennych okrętów przyłączy się do Rossyyskiey flotty na morzu Srodziemnem; lecz my tu nic o tem niewiemy i listy z Karlskrony wieść tę zupełnie zbiiaią.

Major Aschling, który służył w Grecyi, popłynął niedawno do Brazylii w stopniu kapitana artyleryi gwardyi Cesarskiey.

Z Korfu d. 24 Czerwca.

Jenerał Church ciągle bawi w Eginie, gdzie zgromadza statki dla zabrania woyska na niewiadomą wyprawę. Około 4000 Greków, re-

szta pod Atenami będącego woyska, osadzili wszystkie wąwozy międzymorza Koryntskiego, i starać się będą wstrzymać postęp Jbrahima Baszy, który z Arabami swoiemi do tey okolicy wyruszył. — Omer Basza wzbraniał się zostawić z woyska swoiego osadę w cytadeli Ateńskiey, ponieważ bronić musi zagrożonych od Greków brzegów Negrepontu. Seraskier Reszyd Basza zmuszony zatem był wprowadzić tam 3000 ludzi z korpusu swoiego, a drugie 3000 posłać do Albanii i Epiru, dla przytłumienia wybuchłego tam rokoszu. Niema więc przy sobie iak 4000 ludzi, z któremi nic dotąd nie przedsiębierze. — Jenerał Rango wpadł do prowincyi Agrafa, gdzie zdaie się chcieć usadowić. Otworzył sobie tam drogę przez pobicie korpusiku Tureckiego, który zamknięty był pod Selikarem w Carpeni.

Z Liworna d. 14 Lipca.

Przybyła do naszego portu Sardyńska brygantyna, Wola Boża, po 9ciodniowey żegludze z Algieru. Przy iey odpłynieniu dnia 5go b. m. stał liniiowy okręt Francuzki i 2 fregaty przed tem gniazdem rozboyników; Konsul Francuzki znaydował się na liniiowym okręcie. Cztery Algierskie rozboynicze okręty wypłynęły na krążenie, lecz do 5go nie przedsięwzięły żadnych nieprzyiacielskich kroków.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest dnia 12 Sierpnia r. b. dana będzie przez przeieżdżaiące Towarzystwo Operystów z C. K. mieyski. Lwowski. Teatru w języku Niemieckim po 2gi raz nowa komiczna Opera w 3 aktach, podług oryginału Adolfa Bäuerle, na tuteyszy Teatr przez C. R. przerobiona, z muzyką Kapelm: Wacława Müller: *Kraków w inney części świata.*

W E Z W A N I E.

Gdy przy spisywaniu Urzędowego Inwentarza maiątku po zmarłey bezpotomnie Staroz: Małce z Juchymowiczów czyli Klünbergów Borgerowey, niegdy Staroz: Samsona Borgera małżonce, razem z mężem za życia tu w Krakowie na Kazimierzu w żydowskiem mieście w własney części Domu pod L. 61 w Gminie X. stoiącego, zamieszkałey, i wypożyczaniem na zastaw pieniędzy spekuluiącey, znalezione są w znaczney ilości rozmaite rzeczy, tudzież niektóre kosztowności, iako zastawy na zaciągnione długi przez różne osoby tymże Borgerom dane, a właściciele takowych zastawów, o wykupno onych nie czynią dostatecznych zgłoszeń, wielu nawet z zamieszkań i mieysca pobytu iest niewiadomych; przeto Notaryusz niżey podpisany, do spisania rzeczonego inwentarza wyznaczony, w skutku oddzielnego upoważnienia przez rezolucyą Wysokiego Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu dd. 15 Maia r. b. Nro 1179 zapadłą, sobie udzielonego, wzywa ninieyszem wszystkich właścicieli zastawów iakiey bądź natury, i kiedykolwiek tak u Star: Małki Borgerowey, iako i u męża iey Staroz: Samsona Borgera złożonych, a teraz do inwentarza z prawnem oszacowaniem zapisanych, aby każdy z dowodami, iakość zastawów, ilości powziętych na też pieniędzy, i zaległość prowizyi, usprawiedliwiaiącemi, do W. Ignacego Ostaszewskiego Notaryusza Publicznego W. M. Krakowa z Okręgiem, iako sądownie ustanowionego Kuratora, w Krakowie w Kamienicy przy wielkim Rynku pod L. 453 zamieszkałego, na piśmie z wyrażeniem imienia, nazwiska, stanu i zamieszkania swego, oraz tych osób za pośrednictwem, lub pod imieniem których mogły bydź zastawy czynione w przeciągu iednego miesiąca, a naydaley do dnia 31 Sierpnia włącznie roku bieżącego, nieodzownie się zgłosił, i wedle rozporządzeń powyższą z daty i numeru powołaną rezolucyą Trybunału obiętych, zadosyć uczynił. — W przeciwnym bowiem razie, wszystkie rzeczy i kosztowności zastawne, o które w terminie i w sposobie wyżey wskazanym nie nastąpi zgłoszenie, zostaną przez publiczną licytacyą sprzedane, i wszelka przewyżka ieżeliby iaka z wylicytowania za które zastawy po zaspokoieniu długu i procentów do massy należących, wypadła, w myśl prawa za bezdziedziczną własność poczytaną, i iako taka na rzecz Skarbu publicznego przyznaną będzie.

W Krakowie dnia 18 Lipca 1827 r. Leo Rawicz *Pszczółkowski.*

D O N I E S I E N I A.

W dniu 14 Sierpnia 1827 r. o godzinie 11 ranney na Kleparzu przy Krakowie w targu końskim w drodze exekucyi Sądowey odbędzie się publiczna licytacyia, pary koni, klaczy iedney, chomontów, woza kutego, oraz bryczki. Chęć zatym licytować maiących podpisany Komornik na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 9 Sierpnia 1827 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

Na Smoleńsku przy Krakowie w domu pod L. 205 dnia 14 Sierpnia r. b. o godz: 10 ranney w drodze exekucyi Sądowey licytacyia odbędzie się: komód, stolików, szaf, kanap i innych zaraz za gotową zapłatę. — W Krakowie d. 4 Sierpnia 1827. *Skorczyński*, K. S.